

Forfatningsrevision, det indskrænker sig nærmest til Ændringer i Grundlovsparagraffer, som vedrøre Folketingets Sammensætning. Den første Anledning til, at Kravet om Ændringer i enkelte Grundlovsparagraffer er fremsat i det andet Ting, er den, at Bestemmelserne i Grundlovens § 32 ikke ske Fyldest. I Grundlovens § 32 hedder det som bekendt i første Stykke: „Antallet af Folketingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af et Medlem til 16,000 Indvaanere“. Det skal villigt indrømmes, at Ordet „omtrent“ i denne Paragraf altid, lige fra Grundlovens Givelse til nu, har været Genstand for en meget vid og liberal Fortolkning. I den første Valglov og Valgkredsinddeling efter Grundloven fandtes der saaledes en Valgkreds med under 10,000 Indbyggere, det var Viborg Kredsen, og der fandtes en anden Kreds, Langeland, med over 17,000 Indbyggere, uagtet Grundlovens Bestemmelser den Gang lød paa, at Forholdet skulde være een Folketingsmand til hver 14,000 Indbyggere. Ved Grundlovsforandringen i 1866 forandredes Forholdet derhen, at den nuværende Grundlovsparagraf kom til at lyde paa, at der skulde være een Folketingsmand for omtrent hver 16,000 Indbyggere, men dog blev Forholdet det, at den første Valgkredsinddeling efter Grundloven af 1866 blev saaledes, at Indbyggerantallet varierede fra under 12,000 Indbyggere, f. Eks. i Skern-Kredsen, til over 27,000 Indbyggere paa Nørrebro, hvor der var 27,220 Indbyggere. Efter den Tid er der gjort mange Forsøg paa at forandre Valgkredsordningen med Hensyn til Folketingets Medlemsantal. I Tidsrummet fra 1871 til 1894 blev der gjort ikke mindre end 11 Forsøg paa at faa Valgkredsens Antal forøget, men alle Forsøg mislykkedes, indtil man i Rigsdagssamlingen 1894—95 enedes om en midlertidig Valgkredsordning, hvorefter Folketingets Medlemsantal blev sat til 114, og paa denne Valgkredsordning have vi altsaa levet indtil denne Dag. Men Indbyggerantallet er i de Aar, der nu ere gaaede siden 1894—95, steget betydeligt i de større Købstæder, særlig i København, og i enkelte Egne paa Landet, og Forholdet er nu saaledes, at det maa paakræves, at Rigsdagen gaar til en Forandring og træffer andre Bestemmelser.

Der er i dette Forhold 3 Veje at gaa. Den første Vej er den at opfylde Grundlovens Bestemmelse, saaledes som den nu lyder, men det vilde jo betyde, at man forøgede Folketingets Medlemsantal med mindst 56 nye Medlemmer og skabte 56

nye Valgkredse, idet Folketingets Medlemsantal i Henhold til Grundlovens nuværende Bestemmelse vil blive ca. 170. Dette Antal Medlemmer mener Ministeriet er unødvendig stort, og man har den Overbevisning, at der i Virkeligheden i Befolkningen ikke er Trang eller Tilbøjelighed til at komme til et saa højt Antal af Folketingsmedlemmer. Ministeriet er derfor af den Opfattelse, at det ikke vil være rigtigt at gaa denne Vej.

Den anden Vej er at gaa til en ny midlertidig Valgkredsordning, hvorved man noget afhjælper Manglerne og i nogen Grad forhøjer Folketingets Medlemstal. Dette har jo været forsøgt, og det skete under Forudsætning af, at samtlige Partier dertil vilde give deres Samtykke, men det viste sig, at der fra adskillige Sider rejstes Modstand derimod, og det nuværende Ministerium er en bestemt Modstander af at gaa denne Vej, fordi det er en Glidebane, man kommer ind paa, det vil føre til, at man med Tiden ikke alene nærmer sig de 170, men snarere kommer endda højere, eftersom Folkemængden stiger.

Den tredje Vej — og det er den, Forslaget anviser, og som Regeringen anbefaler — er den at gaa til en Grundlovsændring og i denne at fastsætte et bestemt Antal Medlemmer, altsaa sætte en Grænse for det Antal, der kan faa Sæde i Folketinget. Det Valgkredsforslag, som vil komme til Behandling, naar Behandlingen af dette Forslag er endt, gaar jo ud paa at inndele Valgkredsene saaledes, at man nu kommer til 129 Kredse; men Antallet maa ikke overstige 132, som dette Forslag byder paa. Man mener, at det er den højeste Grænse, man kan gaa til at fastsætte. Ministeriet er af den Overbevisning, at det er den rationelle Vej at gaa for at faa tilvejebragt en fast Ordning af dette Forhold.

Et andet Spørgsmaal, som dette Lovforslag berører, er Spørgsmaalet om Kvindernes politiske Valgret og Valgbarhed. Det er ret bekendt, at der om denne Sag hersker delte Meninger, men Ministeriet er af den Opfattelse, at Tidspunktet nu maa være inde til at give danske Kvinder politisk Valgret, efter at man ved Vedtagelse i begge Rigsdagens Ting og med Tilslutning fra Regeringens Side har givet Kvinderne kommunal Valgret. Det er min Overbevisning, at det var et heldigt Skridt, man gjorde, da man aabnede Kvindernes Adgang til at tage Del i det kommunale Liv, som Medlemmer af de kommunale Forsamlinger, og det er min Overbevis-